

FORGATÓKÖNYV
a Hajdu szobor avatására
2015. május 9. szombat 15 óra

Moderátor: Dr. Cser János c. egyetemi tanár

KATONAI FELHÍVÓJEL! **Vámos Gábor** koncertmester

Tisztelt Óvári Gazdászok, Kedves Kollegák, Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Emlékezők!

A Hajdu Emlékbizottság és a magam nevében nagy tisztelettel köszöntök Mindenkit ezen a szép tavaszi napon, amikor egykori kedves tanárunk, később kollegánk - Vitéz Dr. **Hajdu Frigyes** egyetemi docens -, népszerű nevén „**Frici Bácsi**” emlékére állított szobor avatása alkalmából gyűltünk össze. Nagy örömünkre szolgál, hogy távoli megyékből Tiszakürtről, Gencsapátiból-, a csallóközi Alistálból -, Gyöngyösről is eljöttek az óvári gazdászok, hogy együtt ünnepeljünk.

Intézményünk a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar, ill. jogelődjei - köztük a nagy múltú Magyaróvári Gazdasági Akadémia – 2018-ban ünnepli fennállásának 200-ik évfordulóját. A bicentenáriumhoz közeledve várhatóan megszorodnak a különböző célú és rangú rendezvények, könyvbemutatók és szoborállítási ceremóniák. Ennek a folyamatnak a kezdete volt számos kiadvány, közbülső évfordulós ünnepség és az alapítók - **Albert Kázmér** (2004) és **Wittmann Antal** (2005) -, majd 2013-ban **Hensch Árpád**, 2014-ben **Masch Antal**, szobrának és 2015-ben **Kovács K. Zoltán** reliefjének avatása. Ez utóbbi tevékenységek sorába illeszkedik vitéz Dr. **Hajdu Frigyes** szeretett tanárunk részére készült köztéri műalkotás avatása is.

Most azonban rendhagyó módon - **Frici Bácsi** személyében - nem egy tudósnek, akadémiai nagyságnak állítunk emléket, hanem egy kedves tanárnak, az óvári gazdászgenerációk nevelőjének, a lokálpatriótának, és a rendkívüli közéleti teljesítményt felmutató embernek. A szobor helyszíne egyben szimbolikus jellegű is, hisz a tanár úr abban a környezetben és intézményben fejezte be földi pályafutását, ahol született, és, amelyben, élete nagy részét eltöltötte.

BEMUTATÁS, KÖSZÖNTÉS!

Bemutatom és köszöntöm az elnökségben helyet foglalókat!

Köszöntöm:

- Házigazdánkat, Prof. Dr. **Schmidt Rezső** dékán urat
- Dr. **Nagy István** államtitkár, országgyűlési képviselő urat
- **Széles Sándor** kormány megbízott urat
- Dr. **Szabó János** ny. miniszter urat
- a városunk képviseletében megjelent polgármester urat
- a rendező szervek elnökeit: **Fazekas Imre** urat, Óvári Gazdászok Szövetségének elnökét és Prof. Dr. **Gundel János** urat az Emlékbizottság elnökét.
- az osztrák vendégeknek **Popielek Éva** nyelvtanár fog tolmácsolni

Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm az elnökségben helyet foglaló osztrák vendégeinket:

- a Bécsi Agrár Egyetem – népszerű nevén a BOKU - képviselőjében megjelent dr. **Josef Hochenecker** professzor urat, úgyszintén, mint a BOKU Öregdiákok Szövetségének volt elnökét, a Hajdu Emlékbizottság tiszteletbeli elnökét,
- **Leopold Richentzky** polgármester urat Stockerauból, úgyszintén, mint a Nemzetközi Lenau Társaság elnökét,
- Dipl. Ing. **Rudolf Marschitz** professor urat, az alsó Ausztriai Agrárkamara nyugalmazott igazgatóját, úgyszintén, mint a BOKU Öregdiákok Szövetségének volt elnökét, a Kar címzetes egyetemi tanárát, a Hajdu Emlékbizottság tagját.

Köszöntöm:

- **Bodó Zoltán** magyaróvári plébános urat
- **Vida István** urat a magyaróvári római katolikus egyházközség világi elnökét
- **Farkas István** piarista rendházfőnököt, kari lelkészt és **Vereb Zsolt** piarista igazgató urat.

Köszöntöm a **Hajdu** család itt megjelent tagjait, és örülünk annak, hogy ilyen szép létszámban megjelentek **Frici Bácsi** gyermekei, unokái, hozzátartozói.

Köszöntöm továbbá a **Frici** bátyánk közéleti színtereinek képviselőjében megjelenteket:

- Prof. dr. **Nagy Frigyes** ny. miniszter urat, mint tiszteletbeli elnököt
- dr. **Kocsis Sándor** urat a Városvédő Egyesület elnökét
- a Honvéd Hagyományörző Egyesületet és vezetőjét **Hatos Dezső** urat
- valamint az óvári gazdász néptáncgyűttes megjelent tagjait.

Köszöntöm városunk, kistérségünk és a megyénk lakóit, polgárait!

Most röviden ismertetem vitéz dr. **Hajdu Frigyes** küzdelmes életútját:

- 1917. november 17-én **Hickersperger Frigyes** néven született Magyaróváron, a főhercegi malom tövében épült sörmesteri szolgálati lakásban! .
- Középiskolai tanulmányait a Piarista Gimnáziumban végezte, ahol 1936-ban érettségizett.
- 1936-39 között a Magyaróvári Gazdasági Akadémia hallgatója volt.
- Diploma után gyakornok a Pannonhalmi Bencés Főapátság veszprémvársányi gazdaságában. Segédtsízt, majd kerületvezető Jánosházán gróf **Erdődy Ferenc** gazdaságában.
- Szakmai pályáját a II. világháború többször is megszakította. Katonai szolgálatot teljesített, szovjet hadifogságba került, ahonnan 1947-ben tért haza. A hadifogsággal együtt összesen 7 évig volt katona.
- 1947-48: növényvédelmi szaktisztviselőként részt vett Héderváron a burgonyabogár elleni védekezésben.
- 1948-56: Veszprém Megyei Növényvédelmi Állomás megalapítója és első vezetője.

- 1956. október 15-én tért vissza szülővárosába, ahol a Mezőgazdasági Akadémia növénytan- és állattani tanszékére adjunktusi kinevezést kapott.
- 1962-ben egyetemi docensé nevezték ki. 1979-ben vonult nyugdíjba.
- Számos szakmai kitüntetése mellett 1993-ban *Magyar Köztársaság Érdemrend Tiszti Keresztet*, 1997-ben „*Pro Urbe Mosonmagyaróvár*” díjat vehetett át.
- 1997-ben hunyt el a várkapitányi épületben. Sírja a Magyaróvári temetőben található.

Frici Bácsi ÉLETÚTJÁBÓL EGYES RÉSZLETEK méltatását a megemlékezők fogják megtenni:

EMLÉKBESZÉDEK, MÉLTATÁSOK

Elsőként felkérem házigazdánkat Prof. Dr. **Schmidt Rezső** dékán urat, hogy üdvözölje az itt megjelent Óvári Gazdászok népes taborát és tartsa meg emlékező beszédét Frici Bácsiról!

DÉKÁN ÚR EMLÉKEZŐ BESZÉDE

Köszönöm Dékán Úr emlékező beszédét! Most pedig Dr. **Szabó János** ny. földművelésügyi miniszter úr, tárogató szólója következik. A Miniszter Úr II. világháborús katonanótát fog előadni, amelynek első sora így kezdődik: „*Ma indulunk a frontra*”

TÁROGATÓ SZÓLÓ

Megköszönve Miniszter Úr, tárogató szólóját, bejelentem, hogy az Óvári Gazdászok Szövetségének elnöke, Fazekas Imre úr kíván szólni úgy is, mint a mai rendező szervek házigazdája.

FAZEKAS IMRE OGSZ ELNÖK BESZÉDE

Köszönöm elnök úr, méltató szavait!

Most egy kis időutazás következik, és visszatekintünk az Akadémia dicső múltjára, hisz a bicentenárium megünneplése végig az emlékezésről szól:

Agrártörténeti tény, hogy 1872-ben a Magyaróvári Alma Materből vált ki a Bécsi Mezőgazdasági Főiskola (Hochschule für Bodenkultur=BOKU), amely a mai napig anyaintézményként tartja számon a Magyaróvári Egyetemi Kart.

Az osztrák mezőgazdasági felsőoktatás számára Óvár 4 hírneves rektort is adott, köztük a szója európai meghonosítóját, **Haberlandt Frigyes**t, illetve **Hecke Vencelt** – az európai agrár-közgazdaságtan egyik kiválóságát, **Schwackhöfer Ferencet** – akinek jelenleg is nevét viseli Ausztria első számú biotechnológiai és élelmiszeripari díja, illetve a bécsi egyetem egyik épületkomplexuma – valamint **Sedlmayr Ernőt**, az Osztrák-Magyar Monarchia egyik legkiválóbb mezőgazdászát. A két intézmény közötti kapcsolatok egészen a II. világháború végéig fennmaradtak, majd azt követően megszakadtak.

Miután 1964-ben – megnyílt a lehetőség főiskolánk oktatóinak külföldre utazása előtt – **Hajdu Frigyes** egyetemi docens a bécsi világkiállításra szervezett hajókirándulás tagjaként

felkereste a rokon bécsi agrárintézményt azzal a céllal, hogy a közös múltra vonatkozó adatokat kérjen. A bécsi főiskola készséggel tett ígéretet a kérés teljesítésére és még abban az évben 1964-ben felvette a kapcsolatot a két rokon intézmény Bécs és Mosonmagyaróvár.

Az intézmények közötti kapcsolat felvétele után a 1969-ben megalakult a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Szakemberek **klubja Hajdu Frigyes klubelnök és Kiss Elemér klubtitkár** vezetésével, akik **elkezdték a kapcsolatépítést** a bécsi leányintézet szakember klubjával.

A kapcsolatról és Frici bácsiról Dr. **Josef Hohenecker** professzor úr kíván megemlékezni.

Felkérem **Josef Hohenecker** professzor urat, hogy emlékezzen meg Frici Bácsiról.

JOSEF HOHENECKER PROFESSZOR ÚR MEGEMLEKEZÉSE

Megköszönöm Professzor Úr méltató szavait Frici Bácsiról!

A mai napon egy előrendezvény keretében megemlékeztünk a II. világháborúban elesett Óvári Gazdászokról (a temető melletti) hősi halottak kegyeleti kápolnájában. Imát mondott Farkas István piarista rendházfőnök, kari lelkész.

Szóljon hát most a dal a II. világháborúban elesett óvári gazdászokért, akik vitéz dr. **Hajdu Frigyes** gazdaszársai, évfolyamtársai és katonatársai voltak. A most elhangzó II. világháborús katonadal kezdő sorai

„Szél viszi messze a fellegeket
Felettünk lángol az ég.....”

A katonadalt tárogatón előadja Dr. **Szabó János** ny. földművelésügyi miniszter.

TÁROGATÓ SZÓLÓ

Köszönöm Miniszter Úr szólóját!

A Lenau Társaság elnökének beszéde előtt, ismét egy kis agrártörténelmi visszatekintést teszek! Intézményünk alapítását követő időszakban a külföldi kapcsolatok kiterjedésedését, különös módon segítette elő egy hajdani diákja, még olyan körök előtt is, akiknek semmi köze nem volt a mezőgazdasághoz. **Nikolaus Lenau**-ról van szó, aki 1822/23-ban volt az intézmény hallgatója. **Nikolaus Lenau** osztrák költőt, azóta az irodalomtörténet a hallhatatlanok közé emelte. A költő a német biedermeier korának meghatározó alakja volt, akit az osztrákok Petőfijeként emlegetnek.

A **Lenau** kultusz ápolására 1964-ben megalakult az **Internationale Lenau Gesellschaft** (*Nemzetközi Lenau Társaság*) – amely a népek kölcsönös megismerését, megbékélését és barátságát hirdette – már 1965-ben meglelégedéssel fogadta, hogy Óvár magáévá tette annak gondolatait és csatlakozott tevékenységéhez, majd otthont is adott a közgyűlésének.

Ennek a kapcsolatfelvételnek is részese volt Hajdu Frigyes. A Nemzetközi Lenau Társaságnak **Frici Bácsi** mellett alapító tagja lett Dr. **Varga János** professzor, intézményünk rektora és tagja lett **Szabó Jenő** agrármérnök is.

Erről a kapcsolatról kíván szólni **Leopold Richentzky** Stockerau polgármestere, a Nemzetközi Lenau Társaság elnöke.

Felkérem Elnök Urat emlékező beszédének megtartására.

LEOPOLD RICHENTZKY EMLÉKEZŐ BESZÉDE

Megköszönöm Elnök Úr méltató szavait!

Ismét egy kis időutazás következik: *SCHLUSS- UND ABSCHIEDFEST – búcsú a német tagozattól.*

A minisztérium 1882-ben hozott rendelkezésére 1884-ben Óváron megszűnt a német tagozat. A búcsúzásra az ekkor végzetteken kívül igen sok öreg diák is megjelent népes családjával.

A már említett Abschiedfest az Alma Matertől – ahogy Óváron nevezték – a valétálás szombatán este fáklyás felvonulással kezdődött. A város feldíszített utcáin id. **LEHÁR FERENC** (a híres operett zeneköltő édesapja) által vezényelt katonazenekar hangjai mellett búcsúztak a német tagozatos óvári gazdászok.

E szép ünnepség hangulatát átvezetve a mai megemlékezésre szóljon hát most is a zene a mostani igen derék Óvári Gazdászoknak és más adományozóknak, akiknek a nagylelkű pénzádományából ezt a szép Óvári napot megrendezhettük!

Ifjú **LEHÁR FERENC** – a legnagyobb magyar operettszerző – indulójával köszönjük meg a segítségüket!

Szóljon tehát LEHÁR FERENC melódiája, indulója, az óvári gazdászok és valamennyi támogatóink tiszteletére, a Kühne Koncert Fúvószenekar Kisegyüttesének előadásában. Vezényel **Vámos Gábor** koncertmester.

LEHÁR FERENC IDNULÓJA: Kühne Koncert Fúvószenekar Kisegyüttese

Megköszönöm **Vámos Gábor** koncertmesternek és a kisegyüttesnek a szép indulót.

Felkérem **Füzi Tamás** III. éves hallgatónkat, hogy **Csontos Károly Óvár nekünk** c. versét szavalja el.

SZAVALAT: *Óvár nekünk*

Köszönöm a szép verset, amely bizonyára még sokszor fog elhangozni a bicentenáriumi ünnepségek során!

Most felkérem Prof. Dr. **Gundel János** urat az Emlékbizottságunk Elnökét emlékező, avató beszédének megtartására.

GUNDEL JÁNOS EMLÉKEZŐ BESZÉDE

Köszönjük a megemlékezést és most a szobor leleplezése következik.

SCHMIDT REZSŐ DÉKÁN ÚR, GUNDEL JÁNOS ÉS FAZEKAS IMRE ELNÖK URAK LELEPLEZIK A SZOBROT!

A leleplezés után felkérem **Bodó Zoltán** magyaróvári plébános urat a szobor megáldására.

A SZOBOR MEGÁLDÁSA

A szobor megáldása után most bemutatjuk annak alkotóját **Trischler Ferenc** neves pécsi szobrászművészt, aki ismét igen szép mives alkotással ajándékozott meg bennünket és újabb, immár 3. szobrával gazdagította városunkat.

Köszönjük a pécsi **Trischler** házaspárnak a mindvégig korrekt és tisztességes együttműködést!

KOSZORÚZÁS

Koszorúzás következik. A család koszorúját elhelyezi ifj. Dr. **Hajdú Frigyes** és **Hajdú Ferenc**.

- a Kar koszorúját elhelyezi Dr. **Schmidt Rezső** dékán.
- a Gazdász Szövetség koszorúját elhelyezi **Fazekas Imre** elnök, **Németh Attila** titkár
- az Emlékbizottság koszorúját elhelyezi Dr. **Gundel János**, dr. **Josef Hochenecker** professzor
- a Honvéd Hagyományörző Egyesület koszorúját elhelyezi **Hatos Dezső** elnök és **Ratkai Zoltán**

Kérem, hogy aki még virágot szeretne elhelyezni, szíveskedjen a szoborhoz fáradni!

Az ünnepségünk befejezése után kérjük a szándéknyilatkozat aláíróit, valamint azokat az óvári gazdászokat és további támogatóinkat, akik anyagilag hozzájárultak a szobor megvalósításához, hogy velünk együtt fáradjanak át az étterem feletti DÍSZTEREM-be.

Kérjük a megjelent **Frici Bácsi** c. kiadvány-füzetünk szerzőit, lektorait, hogy ők is fáradjanak át velünk DÍSZTEREM-be, ahol mindnyájuk részére átadjuk az említett kiadványt.

Ünnepségünk zárásaként a zenekar és **Vámos Gábor** koncertmester vezetésével énekeljük el a „*Boldog asszony anyánk.....*” c. egyházi éneket.

A zenekar négy bevezető taktusát követően..... kérem a jelenlévőket kapcsolódjunk be az énekbe!

BOLDOG ASSZONY ANYÁNK.....”

Kedves közönségünk köszönjük a megjelenésüket és örülünk annak, hogy velünk együtt emlékeztek! VISZONTLÁTÁSRA

Ass.Prof.Dipl-Ing.Dr.nat.tech. Josef **HOHENECKER**
a Bécsi Agráregyetem /BOKU/ Agrárvégzettségűek
Egyesületének volt elnöke, az Emlékbizottság
tisztyletbeli elnöke
Leopold **RICHENTZKY** polgármester - Stockerauból -
a Nemzetközi Lenau Társaság elnöke
Dr. **GUNDEL** János professor emeritus az Emlékbizottság elnöke

Koszorúzás

A szobor **TRISCHLER** Ferenc neves pécsi szobrászművész alkotása

Közreműködik:

BODÓ Zoltán magyaróvári plébános
Dr. **SZABÓ** János volt földművelésügyi miniszter
VÁMOS Gábor koncertmester és a Kühne Koncert Fúvószekekar
Kisegyüttese
FÜZI Tamás III. évf. hallgató

Elő- és utórendezvények:

13,30-kor a Hősi Halottak Kegyeleti Kápolnájában /a magyaróvári
temető mellett/ a II. világháborúban elesett óvári gazdaszokért
imát mond **FARKAS** István piarista rendházfőnök, kari lelkész

Koszorúzás a temetőben a Bena-Hajdu családi sírnál

16 órakor - a szoboravatás után -
az Egyetem PHARE épületében vitéz Dr. Hajdu Frigyesre emlékezik
Hon.Prof.Dipl.Ing Rudolf **MARSCHITZ** az Alsó -Ausztriai Mezőgazdasági
Kamara ny. igazgatója a BOKU /Bécs/ Agrárvégzettségűek Egyesületének
tisztyletbeli elnöke

Dr. **KÓSA** Lajos c. egyetemi docens, az Emlékbizottság titkára bemutatja a
"FRICI BÁC SI" című - közadakozásból készült - kiadványt, amelyet a **TÁMOGATÓK**
és a **KÖZREMŰKÖDŐK** a helyszínen átvehetnek.